

Gorputz ez arautuak

Amaia Elortegi: "Ni sobera ez babestea funtsezkoa izan da"

Gorputza nolakoa den ikasi dugu eskolatik, eta eredu orokor horrekin identifikatzen edo ez identifikatzen. Gutxi dakigu, ordea, gorputz ez arautuen inguruan. Amaia Elortegik, izate hutsarekin, begirada zabaldu die ingurukoei, bere gorputza ikasgai izanik. Hala kontatu digu.

Ainhoa Mariezkurrena Etxabe
@xorginkeiak

Amaia Elortegi, Pasai San Pedrokoa (Gipuzkoa). Euskal Filologian lizentziatua. Sukaldean aritzea, marraztea, kirola egitea, musika, dantza eta ibiltzea gustuko ditu. Urte eta erdi zuenean bakteriatik septizemia eragin zion, odoleko infekzioa. Odol "gaizto" horrek gorputzeko lau adarrei eragin zien, hanka eta besoei. Burua ere adar bat denez, hari ere eragingo ziola uste zuten.

Infekzioak baldintzaturik pasa zuen haurtzaroa: "Hurbilekoek uste zuten bizirik ateratzekotan, egoera begetal batean geratzeko izango zela; ez zuten nigatik deus ematen". Hilabete eta erdiz egon zen koman, baina bizirik irten zen. Buruan ez zuen jasan kalterik, gainera.

"Informazioa bildu eta gaixotasuna tratatzeko leku baten bila hasi zen familia. Amaren lagun bati esker Alemaniako erizain bat ezagutu genuen eta bertako zentro espezializatu baten berri eman zigun. Paper asko bete ondoren amarekin batera joan nintzen hara. Hamaita ebakuntza inguru egin dizkidan Alemanian. Horiei esker egun gauza asko egiten ditut. Nerbio asko utzi zizkidaten onik eskuetan, eta mugimendua daukat".

Elortegiri bakteriatik septizemia eragin zion umea zenean, beso eta hanketan kalteak eraginez. Koman ere izan zen, baina onik atera eta, mugak muga, bere gorputza beharretara egokitzen ikasi du.

Hanketako protesiekin ere oinez ibil daiteke Elortegi. Azkenaldian "nahi baino gutxiago" ibili dela dio, aditzera emanaz alferkeriagatik izan dela gehiago. Hala ere, batzuetan zauriak izaten dituela kontatu digu eta ondorioz murriztu egiten dela bere independentzia.

Elortegik txikitatik ezagutu du bere gorputza horrela eta erabiltzen ikasi du. "Gauza desberdinak egiteko eskuko puntu desberdinak erabiltzen ditut eta mugimendu desberdinak egin. Bazkaltzeko lagungarriak jartzen ditut, baina idazteko, adibidez, inoiz ez dut jarri nahi izan eta nire eskuekin idazten ikasi dut. Sorbalda, kokotsa, ahoa eta hainbat euskarrirekin batera egiten ditut ekintzak".

Baina dena ez dago bere esku. Espazio publikoan ezin du nahi bezala mugitu: "Ulertzen dut ezaugarri asko hartu behar liratekeela kontuan, behar desberdinak baitaude. Gorpildun aulkian dagoe-nak autobusa har dezake, baina trena ez. Ni autobusera igo naiteke, baina zailtasunekin; eskaileraren beheko mailatik lurrera tarte handia dago batzuetan eta nik ez dut orekarik. Zutik gaudela kontuan hartuta, kartera irekitzeko zailtasunak ditut euskarririk ez dudalako lagungarri, eta

jendea eta txoferra nire zain egoten dira... Txartelarekin hobeto moldatzen naiz".

Baliabide fisikoez gain, jendarteak aniztasunean bizitzeko dituen zailtasun eta estereotipoen aritu gara hizketan. Horretaz kontziente, zera galdetzen dio askotan bere buruari: "Ni zergatik ez ninduten desberdin tratatzen?". Airean geratu da galdera.

Elortegiren hitzetan, bizi duena tabua da neurri handi batean, eta horrek zaildu egiten du harremanak naturaltasunez garatzea, konfiantza hartu bitartean bederen, hasiera batean beste aldera begiratzen delako: "Haurrak askotan nire eskuei begira geratzen dira eta hurbiltzeko zain geratzen naiz", dio barrez. "Horretaz hitz egiten amaitzen dugu. Errespetuz bada, finean, naturalena da eta niretzat ez da batere arrotza".

Familia, lagunak eta irakasleak beti izan ditu ondoan. Gakoa "gehiagizko" babesa ez ematea izan dela azpimarratu du: "Irakasleak eta gurasoak beti egon dira kontaktuan eta ea zer moduz nengoen galdetzen zidaten, baina uneoro gainean egon gabe. Ez zuten nire lana egiten edo ezintasuna aipatzen. Hortaz, ez naiz inoiz desberdin sentitu". ■